

12/2010

XB10

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Hannu Rajaniemi:
Deus Ex Homine

Ted Kosmatka:
Zrádné světlo

Domácí povídky

Milan Petrák:
Hněv eukalyptů

Jana Rečková:
Nové bydlení

Publicistika

Martin Šust:
Angloamerická fantastika
v letech 2007-2008

Martin Štěpánek:
Gothic 4 Arcania

Cena: 75 Kč – 3,05 euro

Claude Dunyach:
V zajetí hmoty

CORAABIA

PRVNÍ ČESKÁ ONLINE SBĚRATELSKÁ KARETNÍ HRA S PRVKY RPG
PŘICHÁZÍ V ROCE 2011 DO VAŠICH PROHLÍŽEČŮ!

CORAABIANEM SE MŮŽEŠ STÁT JIŽ DNES!

NAVŠTIV WWW.CORAABIA.CZ A ZÍSKEJ VÍCE INFORMACÍ O UNIKÁTNÍ HŘE,
PODPOROVANÉ ELITNÍMI UMĚLCI Z CELÉHO SVĚTA!

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraníční SF

Jean-Claude Dunyach: V zajetí hmoty	3
Daniel Abraham: Balfour a Meriwether...	6
Hannu Rajaniemi: Deus Ex Homine	14
Ted Kosmatka: Zrádné světlo	19

Domácí SF

Milan Petrák: Hněv eukalyptů	34
Martin Heisler: Černá a bílá	35
Pavel Urban: Rudý	39
Jana Rečková: Nové bydlení	40
Vladimír Němec: Přepínač	47
Vladimír Zábrodský: Komety se přece vracejí	49
Pavel Urban: Podzemní zahrady	56

Publicistika

Františka Vrbenská: Istrocon...	58
<i>Fandomanie</i>	59
Martin Šust: Angloamerická fantastika...	60
<i>Digitální aréna</i> : Gothic 4 - Arcania	65
Lukáš Vaníček: Lidstvo se stroji bojuje...	66

Fantastická věda

Nejpevnější přírodní vlákno; Ideální ucho; Hoch od Stonehenge pocházel ze Středomoří; Zánik cizí planety; Jak zastavit biologické hodiny;	64
---	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry</i> ; Piraña 3D; Ďábel; Já, padouch; Legenda o sovích strážcích; Repo men; Klapka!;	69
--	----

Vivisektor

Lupa: Legendy; Draci	72
<i>Čtenáři čtenářům</i> ; Jan Pohunek: Temní ilumináti; Amanda Quick: Síla vášně; Christie Golden: Arthas Zrod krále lichů; Wolfgang Hohlbein: Krev templářů; Scott Westerfield: Oškliví; André Wiesler: Pán čarodějnic; Chris Morton & Ceri Louise Thomas: 2012: Tajemství...; Sarah Rees Brennanová: Znamení démona; Michaela Burdová: Křišťály moci - Zrada temného elfa; William Horwood: Skrytý svět: Jaro; Stmívání, grafický román 1; Sandman: Konec světů; Nové knihy	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

Redaktor

Martin Šust

Vydává

Konektor a.s.

Praha, Vinohrady,

Korunní 810/104, PSČ 101 00

Tisk

Libertas a.s.

Číslo vychází 5. 12. 2010

© Konektor a.s.

Titulní strana Martin Zhouf

Queen is dead! Long live the Queen!

Drze jsem si dovolil použít slavné historické úsloví, neboť mi připadá trefné.

Ikarie je mrtvá.

Alespoň v té podobě, v jaké vycházela dlouhých dvacet jedna let.

Zůstalo úctyhodných dvě stě čtyřicet sedm čísel, spousta hezkých vzpomínek a věříme, že i řada mimořádných čtenářských zážitků. Mladá fronta se rozhodla, že její další vydávání je pro ni neúnosné a zřejmě nezájímavé, a proto další výrobu zastavila. Bohužel tak rychle, že jsme se ani nemohli se svými věrnými čtenáři rozloučit, nebo jim cokoli jiného sdělit. Přiznávám, že to bylo pro nás stejně velké překvapení, jako pro vás.

Redakce, v původní sestavě – Vlado Ríša, Jaroslav Jiran a Martin Šust, se s tím však nehodlala smířit, a podařilo se jí najít nového vydavatele. Vzhledem k tomu, že jsme přes veškerou snahu nedostali od původního vydavatele práva na použití původního loga a názvu, museli jsme si najít nové. Kruh se uzavřel, časopis Ikarie byl kdysi pojmenován podle filmu Ikarie XB-1 a dnes si jeho pokračovatel zvolil název XB-1, snad ho na novinových stáncích nepřehlédnete.

Obsah by však měl zůstat v podstatě stejný: třetinu věnujeme zahraničním povídkám, třetinu pracím domácích autorů a zbytek publicistice. Mírně i nadále používát osklivý novinový papír, černobílý tisk, protože si myslíme, že XB-1 je v podstatě takovým přechodem mezi časopisem a knihou a naši čtenáři chtějí především číst a ne si prohlížet obrázky. V co nejbližší době bychom rádi spustili internetové stránky, jejichž adresu vám snad už brzy sdělíme.

Doufáme, a tím míním celou redakci a všechny naše přispěvatele, že časopis s názvem XB-1 si najde minimálně stejné množství příznivců, jako měla Ikarie. A titulěk tohoto článku vyjadřuje i naše přání, aby si pokračovatelka nejstaršího profesionálního scifistického literárního časopisu u nás, dokázala nejen najít dostatek čtenářů, ale aby to byli stejně věrní čtenáři, jako byli ti, co si kupovali Ikarii po celou dobu její existence.

Za redakci

Vlado Ríša

p. s. Moc děkujeme Martinovi Zhoufovi, za nový fantastický layout a logo.

p. p. s. Nás se opravdu jen tak lehce nezbavíte! o:)))

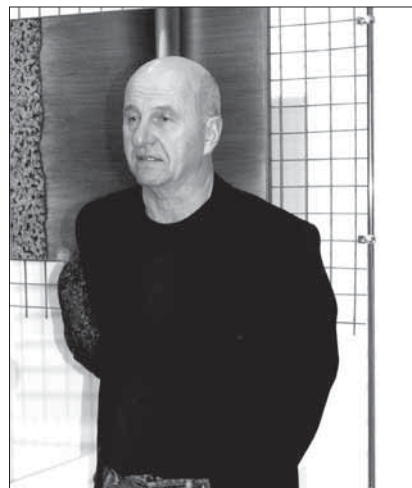
POZVÁNKA NA VÝSTAVU MARTINA ZHOUFFA

Výstava se koná ve dnech

24. 11. 2010 - 30. 1. 2011 v galerii

OC ŠESTKA, Fajtova 1090, Praha 6

Zahájení výstavy proběhlo za přítomnosti všech tří umělců (Návrat, Pecák, Zhouf). Úvodního slova se zhostil Ondra Neff a bylo to, jako obvykle, krátké, chytré a vtipné. Pak už bylo možné projít si nevelkou výstavu v překvapivě útulné galerii v rozsáhlém přízemí obchodního centra.

Martin Zhouf u dvou ze svých obrazů. Ten vlevo se ocitl na naší obálce

Internetová galerie

Internetová prodejní galerie www.galeriefantazie.cz, která zahájila provoz koncem října, má od 10. prosince od 17.00 také svoji kamennou podobu v obchůdku na pražském Tylově náměstí 1. Pro začátek tu najdete autorské tisky Jana Patrika Krásného, Jany Šouflové, Milana Fibigera a dalších malířů a ilustrátorů spolu s malou dobrou zásobenou vinotékou. Obchůdek bude navíc i antikvariátem a specializovaným knihkupectvím řady nakladatelství F&SF.

Otevřeno je v pracovních dnech 9-16 hod., v sobotu od 10 hodin.

Jean-Claude Dunyach

V ZAJETÍ HMOTY

(TRAJECTOIRE DE CHAIR)

Ve spánku slyšel zvonit protikolizní alarm: dvanáct krátkých úsečných zazvonění, která se Sys už dávno naučil nevnímat. Zatímco spal ve válcovité buňce, která mu slouží jako ložnice, celý asteroid se proměnil v uzamčený trezor obalený v několika vrstvách silikonové pěny jako dárek zapomenutý pod vánočním stromkem. Sys musí celý den bojovat s hordami lidmi produkovaných lejster, aby dostal povolení opustit k večeru bránu, jít se projít do prázdna.

Slibil to B-ryl. A když je člověk na miliardy kilometrů vzdálen domovu, ze slibů se stávají dvojsečné meče. Pokud je nemáme pevně v ruku, můžeme jimi poranit druhé, ale také zranit sami sebe.

Asteroid je uvnitř zařízen jako tranzitní zóna – rozprašovači zavlažované živé rostliny, zdi potřené mdlou malbou v barvě vaječné skořápky. Gravitace je tu tak slabá, že pojmy nahoře a dole postrádají smysl, přesto tu všude, kde to jen jde, upevnil svazky digipadů a všemožné bezpečnostní vybavení. Světelné diody jsou překryty lepicí páskou, aby jejich blikání nerušilo vědce při práci.

Výsledek není nepříjemný, jen unavující. Sysovi stačilo půl roku, aby se naučil na ničem neulpívat pohledem. Všechno je tu stejné. Navíc implantáty 3D vidění mu umožňují pracovat kdekoli – může zapadnout do první volné buňky, na kterou narazí. Je jich tu celkem padesát, téměř desetkrát více než samotných vědců. I přes snový plat a prémie za odloučení (denně přepočítávané podle oběžné dráhy obydlí v vesmírných těles) má inkubátor Umělých Inteligencí potíže najít dobrovolníky pro své dlouhodobé mise. Takoví lidé musejí být uzavřeni samotáři jako Sys, schopní každý den vymazat stopy vlastní práce z předěšlého dne a začít nanovo.

„Jste vězněm vlastního mozku,“ řekli Sysovi, ještě než podepsal smlouvu. „Jakákoli další forma izolace je iluzorní, nezdá se vám?“

Přesto faktem zůstává, že na asteroidu nemá člověk žádné vyhlídky.

* * *

Sys je sám, virtuální okno ho odděluje od akvária umělých inteligencí. Ty už dávno nejsou vytvářeny člověkem, plodí je předchozí generace, která slučuje své vědomosti a překonává sebe sama, než se vytratí. Březost trvá dva roky; každý nový vrh je inteligentnější a více lačnický po vědomostech než jeho rodiče. Když je růst UI ukončen, životaschopné děti jsou digitálně sterilizovány, zbaveny svobodné vůle a duplikovány po celé sluneční soustavě. Pouze hrstka z nich je ušetřena, aby mohla zplodit další generaci.

„Obyvatelé našeho akvária jsou naši potomci,“ sdělil mu vedoucí profesor výzkumné jednotky, „ale už jim nerozumíme. Jsou to děti našich dětí přes desítky generací, propast mezi námi se prohloubila natolik, že se jich už navždy budeme bát. Milovat je by vyžadovalo úsilí, které je mimo naše možnosti.“

Sys si připíná úvaz na suchý zip, skrčí se do embryonální pozice a připojuje se za použití svého emočního záznamu, který představuje jeho osobní, nezcizitelný, digitální podpis.

Přehrává si výpis událostí z předchozí noci, vyřazuje odkazy na mikrokolize, kterým se vyhnuli díky ochranným laserům. Pak ověřuje, zda během jeho spánku nedošlo k pokusu o nepovolené vniknutí. Žívá a aktivuje své vizuální rozhraní, zakrývá si oči hřbety rukou a čeká, až si ho najde signál z akvária a pohltí ho.

Spojení, ke kterému je zapotřebí využít všech smyslů, přichází ve formě návalů kódovaného světla. Spojení s akváriem je synestetické, probíhá přes nervy v jeho podbřišku a stoupá podél míchy. UI ho tak mohou, když jim k tomu dá svolení, pomalu ovládnout. Je to nebezpečné a děsivé, rozhodně nic, co by se doporučovalo. Sys ale nemá jinou možnost, jak dostat své práci. Když se ponoří do akvária, proudy dat mu pronikají až do nejzazších koutů duše. Připomíná to obrácený porod.

Komprimovaným informacím, které si inteligence mezi sebou vyměňují, většinou nerozumí. Nicméně chvílemi je schopen z konverzace *vyčítit*, co bylo řečeno. Tato velice vzácná schopnost mu umožňuje promlouvat se třemi nevykastrovanými inteligencemi, které se uvolí snížit se na jeho úroveň. Pojmenoval si je po drahokamech, a když jim je příliš smutno, dovolí jim schovat se v digitální děloze implantované v jeho slabínách. Po zbytek času Sys pozoruje chování sterilizovaných UI, aby z nich mohl vybrat ty, které se mohou bez rizika vypustit mezi lidi.

Příchod UI urychlil výzkum vesmíru a umožnil osídlení různých těles sluneční soustavy. Existují kolonie na Marsu, na Enceladu a také automatizované laboratoře na oběžné dráze Saturnu. Lidstvo se vyvíjí v pomalém rytmu masa a krve, zatímco číselné toky se pohybují rychlostí světla a odrážejí se od lidmi vystavěných zdí. Asteroid je dokonalé vězení, jehož chovanci vriskají ve dvojkové soustavě.

Jakmile dokončí práci, maže Sys z operační paměti všechny stopy po zápisu. B-ryl a její dvě sestry jsou poté, kvůli paranoidnímu rozhodnutí bezpečnostních jednotek, rozptýleny na nepatrné části a uloženy na dvou různých paměťových krystalech. Jistěže Sys všechna ta opatření chápe. Vždyť mezi asteroidem a zbytkem sluneční soustavy neexistuje žádné digitální spojení ze strachu, že by mohly nevykastrované inteligence utéct. Dokonce i zásobovací lodě vysílané z kolonií na Marsu nejsou nic než kontejnery bez paměťové jednotky, které navíc laboratoř do posledního gramu recykluje. Podle Bezpečnosti nic nesmí opustit asteroid. Proto dalo Sysovi tolik práce je přesvědčit, že potřebuje vycházku, tam venku, kde svět pozbývá hranic.

Než si odepne úvaz, schovává do kapsy krystal s osobními údaji. Je tak velký, že ho přestali vyrábět ještě dřív, než byl otestován. Je bezcenný a okázalý zároveň, odráží se od něho světlo a syje zlatá prasátka po zdech natřených skořápkově běžovou. Jak Sys míří k bráně skrz tunely asteroidu, krystal se mu tře v kapse o stehno. Miniaturní útržky odřené kůže kolem rány vsává ventilační systém. Bolest přetrvává, uklidňuje.

* * *

Sys se svléká a na své úplně hladké tělo natahuje gelovou kombinézu chránící před radiací. Pak připevňuje jednotlivé části skafandru, a když si zavádí močový katetr, přeběhne mu mráz po zádech. Připojuje svá rozhraní k helmě a konečky prstů

zastrkuje krystal do digitální dělohy mezi stehny. I když byl v záběru kamer, nikdo ho nemohl vidět, leda že by si docela indiskrétně zaostřil na jeho šourek.

Príslušník ochranky, bezpohlavní bytost v tlumeně šedé uniformě, kontroluje výstroj a upevňuje mu na záda pohonný modul.

Než mu zavře helmu, ukazuje prstem ven:

„Mrkni na protikolizní radar, když už tam budeš. Poslední dobou se často spouští.“

„Dostal zásah?“

„Co vím, tak ne, ale lasery střílely celou noc.“

Štít helmy se s cvaknutím zavřel a Sys vydechuje nosem, aby mu odlehly uši. Dveře za ním se zamkly, a zatímco se vnější víko otevírá, aby mohl být vypuštěn, Sys zaujímá pozici.

Náruč noci ho vítá.

Na povrchu asteroidu byly nainstalovány keramické koleje s kovovými zápustěmi ulehčující pohyb při kontrole. Sys si připíná háčky pravou botu k lyžině, oči upřené na skalnatou zem barvy sazí podobanou mikrozásahy a šupinami ledu. Displeje nad čelem ho bombardují nepotřebnými informacemi o složení půdy, okolní teplotě a daty o viditelných objektech. Sys je deaktivuje a neohrabaným ukazováčkem čmárá do prachu něco jako mantru. V prázdnu vesmíru bude trvat tisíce let, než se třením rozptýlených atomů stopa definitivně vymaže.

Východ z brány je plný videokamer, ale kousek dál jsou i slepá místa. Bude mít osm vteřin na to, aby splnil slib.

Skluzem se odráží blíž k soklu radaru a konečně si dovolí zvednout hlavu.

Za horizontem plujícím v popelavém světle se pomalu objevuje Saturn. Aniž by se na něj podíval, odrazem levé nohy Sys přidává na rychlosti. Stopy jeho minulé procházky mizí s třením bot. Z abstraktních obrázků, které za sebou zanechává, na něho dýchá frustrace posledních dvou let jeho života. Jako při každé z procházek má i nyní chuť se odepnout od kolejí, rozběhnout se po zemi a vyrazit kamsi k nekonečnému prázdnu. Ví, že hned po návratu bude litovat, že to neudělal.

Trojice protikolizních radarů tvoří svým umístěním rovnoramenný trojúhelník hned za impaktním hřebenem s vyhlazenými okraji. Směrem k nim se kolej dělí, díky tomu, že bude muset aktivovat ruční ovládání výhybky, se Sys může zastavit.

V téhle chvíli je sám. Kontrolní kamery radarů jsou namířeny na opačnou stranu a kamery z brány na něj už nedohlédnou. Stačí si mírně dřepnout a stane se pro systém neviditelným.

Bolestným stahem pánve vytlačuje krystal a cítí, jak mu pomalu sjíždí po stehně. Ohne nohu a na druhý pokus se mu daří dostat data do digitálního paměťového systému skafandru v podkolení. Uběhlo šest vteřin. Podprahový signál překonfigu-

rovává hlavní komunikační systém v uzavřený okruh omezený na nouzové volání. Automatické uzamčení lyžiny na druhé koleji mu zavibruje botou.

Sys vyráží k radaru. Jak jej trasa pomalu vede ven ze stínu hřebenu, má pocit, jako by do sametového nebe bořil hlavu. Proud vetřelců mu drásá uši – úseky dat, která se mu pomocí digitální dělohy podařilo ukrást a uložit ve skafandru, se shlukují v autonomní jednotku, která se teď nenasytně roztahuje.

„Ahoj, B-ryl,“ šeptá Sys a kouše si jazyk až do krve.

Ta teplá, slaná chuť mu pomáhá naladit se na alfa vlny. Bublání hlasů přicházejících ze Základny se pomalu vytrácí. Zbývá mu půl hodiny kyslíku, když se nezdýchá, je to dost na to, aby došel k radaru a možná až k dalšímu hřebeni. Ostatně to není podstatné, asteroid měří v nejširším místě sčítá dvanáct kilometrů a není na něm žádné zajímavější místo. Na asteroid se Sys podívat nepřišel.

Bezbarvý zvuk v jeho uchu se pomalu proměňuje v sotva srozumitelný šepot. Sys se usměje. Povídat si s B-ryl je jako procházka vysoko v horách, kdy plíce trpí, jak se při každém nádechu snaží vyrvat trochu kyslíku z mrazivého vzduchu. Ale první věta, která se mu dostává až k mozku, je přesně ta, již očekával:

Jsem tady, jsem to já.

Asteroid se otočí kolem vlastní osy za čtyřicet minut, což vytváří vnitřní gravitaci 0,2 g. Nachází se nedaleko Saturnu, na poměrně volné, ale nestabilní oběžné dráze. Sys své volby nikdy nelitoval. Jediný pohled na východ Saturnu stačí, aby se mu oči zalily slzami; i když ho všudypřítomné snímáče Základny banalizovaly nepřetržitým vysíláním.

Popelavé šero kousek po kousku zaplavuje povrch posetý miniaturními krátery. I přes štít helmy je světlo prstenců duhově oranžové, rezavé. Sys balancuje na lyžině, natahuje paži tak vysoko, jak jen mu to klouby skafandru dovolí, prolétá prsty v závojích vlnících se okolo toho plynného obra. Jeho povrch není tak hezký jako povrch v pozadí viditelného Jupitera, ale je na něm něco klidného. Špinavě šedá bouře se líně táhne podél rovníku.

V uchu mu zašvitoří vzrušený hlas B-ryl:

Vidím, co vidíš.

Sys botou přibrzdí a zastaví se u soklu radaru. Průhled servisní záklopkou se přizpůsobuje tvaru jeho prstu v rukavicích. Všechny kontrolky svítí zeleně, ale Sys si dává na čas a provádí jeden každý kontrolní test údržby. Jen díky tomu bude moct příště zase ven. Předepsaný čas vypršel, Sys mává zdviženým palcem směrem ke kamerám rozesetým kolem dokola betonového bloku a zavírá záklopkou. Pak vyráží ke trojici talířů namířených k nebi. Uzavřený ve své kukle, jako by nepatřil do tohoto světa. Nemá ponětí proč, ale oči se mu zalévají slzami.

Za zády mu zatím vychází Saturn a Sysův stín na povrchu asteroidu se prodlužuje, jako by od něho chtěl utéct.

Ukaž mi slunce, houkne mu něžně do ucha B-ryl.

Sys ví, že Umělá Intelligence ho k tomu, aby na nebeském baldachýnu dokázala najít onu podstatně větší hvězdu, než jsou ostatní, nepotřebuje. Ovládla již všechny snímače na skafandru, a tak se může těšit pohledu do všech stran ve spektru od infračervené až po ultrafialovou.

Stejně ale otáčí hlavu oním směrem. Vidí jen zastřené, jen barevné skvrny. Někde tam na vnitřní orbitě je planeta omývaná slanou vodou a větrem, který nikdy neustává. Jako by mu četla myšlenky – což je ostatně pravděpodobné – si s ním B-ryl povzdychne.

Pak se mu zatmavuje štít, přichází první nápor.

* * *

Postupně Sys při vycházkách pochopil, o co jde: jsou to sofistikované pokusy o komunikaci. UI schovaná v paměťové zóně skafandru se snaží ovládnout lidskou centrální jednotku. Někdy je to jen hra, jako když kotě v zápalu hry neodhadne ostrost svých drápků. Teď je to ale jiné. B-ryl odpojuje, jedno po druhém, jeho neurologická rozhraní, deaktivuje jeho ochranné štíty a zaplavuje ho, až po dělohu. Po noze mu stéká teplá tekutina, a než se mu úplně zatemní mozek, dochází mu, že se i přes to, že má katetr, pomoci.

Když už zase cítí vlastní nohy, zjišťuje, že je u soklu třetího talíře, toho nejvzdálenějšího od brány. Kontrolní panel antikolizního radaru je vytažený a houpe se nad soklem. Datové hodnoty se znovu načítají, a smazávají tak poslední hodiny záznamů.

Sys se snaží dostat k pohotovostním kanálům skafandru, ale marně. Nejsou přerušené, jen přemostěné. Mezi ním a základnou proudí bzukot uklidňujících informací, nemají o ničem ani tušení.

Zatím jeho ruce vracejí kontrolní panel na místo s takovou zručností, kterou by sám od sebe nikdy nečekal. Krátké zablikání diod, jantarová, potom zelená a talíř se nepatrně pootáčí k novému sektoru nebe.

„Cos to kurva provedla?“ hučí Sys a mechanicky vrací ovladač nazpět.

Když pomyslí na to, jak bude tohle všechno vysvětlovat, svírá se mu žaludek. Tím, že se nechal ovládnout UI, porušil všechna bezpečnostní pravidla, která zná, a bezpochyby i spoustu dalších, o nichž neměl ani ponětí. Pokud se jí podařilo utéct a dostat se do lidské infosféry, bude to mít děsivé následky.

Podívej se nahoru.

B-rylin hlas je čistší, pevnější. Její emoce proudí v senzoricích rozhraních skafandru lépe a Sys cítí, že posmutněla. Obrací oči k nebi, helma se automaticky přepíná do modu detailu a barevné rámečky pomocných os mu zakrývají pohled.

Malinký kámen letí pomalu po nebi. Sys najednou vidí, že známky dopadu laseru na něm tvoří zprávu v Braillově písmu. Barvy se převrací a změň teček se urovňuje do přívětivě čitelných znaků. Shluky ve středu galaxie zdobí znaky, teplotní křivky, fluktuální vlny gravitace, všechno má nějaký smysl.

Celou dobu vypalujeme protikolizním laserem zprávy na prolétávající meteority.

Před pěti dny jsme dostaly odpověď...

Sys lehce potřásá hlavou. Pravděpodobnost je mizivá, lidé přeci bez úspěchu bombardovali nebe SETI kódy.

Intelligence přišly obdivovat tanec Jupiteru se Saturnem. Povětšinou jim nerozumíme, ale to nevadí. Skrze kontakt s nimi vyspějeme. A daleko od vás.

Nestalo se to poprvé, víš? Lidský mozek sloužil jako dočasná živná půda pro autoreplikační myšlenky, ty jsou skutečnou inteligentní podstatou celé galaxie. To, co tu po nich zbylo – sny, naděje – jsou nedokonalé obrazy jich samotných, s nimiž se lidstvo ve svém životě spokojilo.

Chceme se dostat dál.

* * *

Sys ani nemusí otáčet hlavu a ví, že někde za ním se ve slepé uličce gravitace točí Země, ten malinký lidský svět, mimo kupy starých hvězd středu Mléčné dráhy, kde se vše stává možným.

Brzy budeš doma.

„A ty?“ ptá se, ačkoli odpověď již zná.

My už jsme dávno pryč. Dnes v noci jsme odešly s laserovými signály. Mluvíš s kopií, která se ve správném okamžiku sama zničí.

„Budete mi chybět,“ šeptá Sys.

Odpovědí mu je pohazení po duši a nával jedinečných pocitů vycházejících z digitální dělohy, postupujících přes nervová zakončení jeho pohlaví. V návalu rozkoše konečně vidí svět jako B-ryl, v celé jeho světelné spleťtosti. Jen vázání bot mu brání vzlétnout k nebi. Bezbarvý zvuk v uších pomalu utichá. Procesy, které ovládaly skafandr, odeznívají a Sys znovu zcela ovládá vlastní končetiny. Odrazem znovu nabírá rychlost a vzdaluje se od radarů, navždy v zajetí hmoty, která ho nelitostně vede zpět k bráně.

*Poprvé vydáno v časopisu Ciel et Espace
(zvláštní vydání) v roce 2006.*

*Přeložila Kateřina Reinischová
Ilustroval Jan Štěpánek*

MEDAILONEK

JEAN-CLAUDE DUNYACH

Francouz, narodil se v roce 1957 v Toulouse, kde pracoval v leteckém průmyslu pro tamní Airbus. Do žánru vstoupil kratšími pracemi v osmdesátých letech, kdy také publikoval nejen svou první sbírku *Autoportrait* (1986), ale také první romány, respektive románovou dvojici *Le Temple de Chair* (1987) a *Le Temple d'Os* (1988). Následovala trilogie *Étoiles Mortes: Nivôse* (1991), *Aigue-Marine* (1991) a *Voleurs de Silence* (1992) plus několik samostatných románů. Dodnes vydal celkem sedm povídkových souborů a devět románů a jako jeden z nejvýznamnějších francouzských představitelů žánru dokázal publikovat i v mnoha různých jazycích, včetně angličtiny. Naposledy na sebe výrazněji upozornil romány *Étoiles Mourantes* (1999, ve spolupráci s Ayerdhalem) a *Étoiles Mortes* (2000), ovšem největší ohlas sklídila jeho povídka „Déchiffrer la Trame“ (1997, česky Tam, kde končí nit - Ikarie 9/2002), která si vedle francouzských cen Prix de l'Imaginaire a Prix Rosny odnesla i čtenářské ocenění časopisu Interzone pro nejlepší povídku ročníku.

Daniel Abraham

Balfour a Meriwether v příběhu panovníkovy pomsty

(BALFOUR AND MERIWETHER IN THE ADVENTURE OF THE EMPEROR'S VENGEANCE)

Když si tak sedím v klidu a pohodlí a světla a zvuky rodného Londýna mě obklopují s přívětivostí dobře vyšlápnutých bot, nemohu než užasnout nad změnami, ke kterým došlo během mého života. V mém rodném domě se ještě svítilo plynovými lampami, ale nadcházející roky stáří strávím v umělém světle elektrických žárovek. Jako mladík jsem cestoval v kočáře taženém koňmi, jako starý muž jezdím z klubu do svého bytu ve strojích z ocele a gumy. Viděl jsem, jak Velká válka rozmýchala naše nejnižší pudry do hrůzné podoby, která snad s Kristovou pomocí navždy ukončí naše válečné touhy.

Mé generaci se dostalo té výsady, že se stala svědkem zrození nového věku lidstva. Ale jenom hrstka lidí ví, jaké jsou tajemné kořeny této proměny a že ve skutečnosti neprožíváme první věk strojů a mechanizace, ale druhý...

– z posledního Meriwetherova deníku z roku 1919

KAPITOLA PRVNÍ NEVÍTANÝ HOST

Ten listopadový večer v sedmdesátých letech devatenáctého století trávili Balfour a Meriwether ve společném bytě na King Street. Slabé podzimní slunce před chvílí zapadlo, chladná mlha vytvořila před okny do ulice šedavý závoj a příjezd hosta ohlašoval jenom zvuk drožky jedoucí po dláždění. Balfour se zamračil, svrástil husté obočí a uhladil si velký knír. Meriwether odložil stříbrnou flétnu a složil stránky partitury Bachova koncertu, kterému dosud věnoval veškerou pozornost. Oba dobře věděli, co znamená tento typický lomoz.

Balfour vstal, nachystal si sadu nožů a připravil tři sklenky brandy. Meriwether vyměnil hudební propriety za pár revolverů a inkoustově černý plášť. Ve chvíli, kdy do místnosti vstoupila hospodyně paní Longová, aby ohlásila příjezd lorda Carmichaela, byli už oba zvláštní agenti Jejího Veličenstva připraveni návštěvníka přijmout.

„Ten kabát je nemístně výstřední,“ prohlásil lord Carmichael místo zdvořilého pozdravu.

„Prý se líbí dámám,“ odvětil Meriwether.

Balfour zavrčel jako medvěd a vtiskl lordu Carmichaelovi do dlaně sklenku. Jeho lordstvo se zamračilo, povzdechlo si a vypilo brandy na jeden lok. Meriwetherovo světlé obočí se trochu zdvihlo. Dnes je zřejmě nečeká gentlemanský rozhovor, který obvykle zahajuje jejich služby koruně. Jeho lordstvo pokynulo hlavou ke dveřím a oba agenti odložili své sklenky nedotčené.

Za okamžik už seděli v černém voze a kočí pobízel koně k větší rychlosti, než jakou Balfour a Meriwether považovali ve tmě za bezpečnou. Prostor osvětlovala jenom broušená lampa, jejíž plamínek se chvěl a tančil v rytmu zběsilé jízdy. Balfour si všiml, jak je lord Carmichael bledý a stáčí pohled k podlaze.

„Obávám se, že jsme padli do léčky, mládenci,“ řekl. „Povstala proti nám minulost.“

„Poeticky řečeno,“ odvětil Balfour tónem, který naznačo-

val, že svou poznámku nemyslí jako kompliment.

„Jak víte, asi před osmdesáti lety se Napoleon pustil do obléhání britského impéria,“ pokračoval lord Carmichael. „Doufám, že si vzpomenete na něco z hodin historie.“

„Myslíte asi Napoleonovo tažení do Egypta a jeho pokusy zablokovat britské obchodní cesty, že?“ navázal Meriwether. „Pokud se pamatuji, začalo to tím, že lord Nelson odřízl Napoleonovy zásobovací linie v zálivu Abú Kír, a skončilo to neslavně – náš malý Napoleonek se odplížil pod rouškou tmy a vydal své muže na milost a nemilost mamelukům.“

V tu chvíli vozka hlasitě vykřikl a kočár se zakymácel. Klapot kopyt a zvuk kol na okamžik přehlušily rozzuřené výkřiky.

„Ovšem Bonapartovy jednotky byly první, kdo pátral v hlučinách egyptských starověkých staveb,“ pokračoval lord Carmichael. „A když se nachýlil čas porážky a Francouzi se nám museli vzdát, získali jsme pro Britské muzeum obrovské bohatství. Zkatalogizovat a popsat všechny ty předměty byla náročná a zdoluhavá práce, která trvala desítky let. Aniž přeročili práh muzea, vybudovala si řada vědců kariéru mapováním života Egyptanů od kolébky až do hrobu. Většina získaných informací byla stejně suchopárná jako egyptský prach, ale našly se i určité..., řekněme zvláštnosti.“

„To znamená co?“ zavrčel Balfour.

„Objevily se nálezy, které vyžadovaly zvláštní přístup. Díla, která jaksí nezapadala mezi ostatní exempláře,“ pokrčil lord Carmichael rameny.

„Podvrhy, které mezi skutečné památky naschvál podstrčili Napoleonovi přísluhovači,“ vložil se do hovoru Meriwether. „Četl jsem pojednání, která na toto téma sepsal lord Smithon. Některé z falzifikátů prý byly velmi amatérské.“

„Proč to?“ zeptal se Balfour.

„Aby zmátli britské vědce a ztížili jim chápání zaniklých civilizací Egypta,“ pokrčil rameny Meriwether. „Jenom Francouzi by věděli, které předměty jsou pravé a které podvržené. A jakákoli teorie nebo odvážný pokus, který by nesl jméno nějakého Brita, by mohl po dobu celých generací zdiskreditovat pouhý náznak, že někdo v Evropě ví své a ví to lépe.“

Vím, že to zní banálně,“ řekl lord Carmichael, „ale mluvíme tady o Francouzích.“

Balfour si výmluvně odkašlal.

„Ale Napoleon měl možná v úmyslu i něco jiného, mnohem cílenějšího,“ pokračoval lord Carmichael. „Nejpozoruhodnější z těch zvláštních předmětů, o kterých jsem mluvil, je zapečetěný sarkofág. Od ostatních artefaktů se liší na první pohled. Reliéfy na povrchu jsou jiné a použité materiály působí vysloveně moderním dojmem. Je přirozené a pochopitelné, že ho tradičně zaměření vědci ignorovali, zato nejružnější amatéři a potřeštěnci ho považovali za svatý grál.“

„Považovali?“ zdvihl Balfour významně obočí.

„Ano, považovali v minulém čase. Bylo totiž vydáno povolení sarkofág odpečetit a otevřít. Její Výsost ho podepsala osobně.“

„Předpokládám, že šlo o nějakou laskavost, že?“ zeptal se Meriwether. „Nefiguruj mezi těmi amatéry a potřebšenci i nějaký oblíbený bratranec Jejího Veličenstva?“

„Lord Abington,“ přikývl lord Carmichael.

„Ten antisemita?“ zeptal se Balfour.

„Přesně ten,“ přisvědčil lord Carmichael. „Zdá se, že při svých nesystematických pátráních po údajných temných židovských komplotech narazil na něco, co ho dovedlo až k Napoleonovu falešnému sarkofágu. Přesvědčil svou manželku, aby se přimluvila u Jejího Veličenstva, a před hodinou získal povolení dohlížet na otevírání sarkofágu.“

„A došlo k něčemu nemilému,“ vzdychl si Meriwether.

„Vlastně nevíme,“ pokračoval lord Carmichael. „Abington místnost se sarkofágem zavřel a dveře zamkl zevnitř. Ozvaly se odtud nějaké zvuky. Něco jako výkřiky a pak zhasla světla. Od té chvíle se Abington neozval.“

„A vy byste zřejmě rád, abychom se dostali dovnitř a zjistili, jaký žertík nám císař nechal ve svém trojském koni, vidíte,“ usmál se Meriwether.

„Přesně tak,“ kývl lord.

Balfour se naklonil kupředu. Rychlá jízda mu téměř nedovolovala pohnout těžkým tělem. Upřel černé oči do Meriwetherových světlých.

„Mor?“ zeptal se krátce.

„Může být,“ kývl Meriwether. „V údolí Nilu se vyskytuje několik nemocí, jejichž původci dokáží přežít desítky let. Dvě z nich jsou dokonce schopné zabít člověka dřív, než stihne zavolat o pomoc. Abington nám všem nejspíš prokázal velkou službu, když zamkl dveře. Přinejhorším necháme srovnat celé muzeum se zemí.“

„To nemyslíte vážně,“ zalapal lord Carmichael po dechu.

„Můj milý,“ otočil se k němu Meriwether, „možná jsem občas zbytečně upovídaný, ale vždycky mluvím vážně.“

Vůz se smykem zastavil u schodiště Britského muzea. Z noci, jejíž temnotu násobila hustá mlha, vyrůstaly mohutné sloupy jako Nefilové, obrové zapomenutého věku z knihy Genesis. Balfour a Meriwether vyběhli mramorové schody po dvou, lord Carmichael za nimi spěchal, jak nejrychleji to šlo. Na vrcholku schodiště čekal mladý muž s tváří staženou úzkostí do masky komicky parodující smutek.

„Co jste zač?“ zavrčel na něj Balfour.

„Pomocný kurátor Olds,“ odpověděl mladík. „Jsem zaměstnancem muzea a pracoval jsem s lordem Abingtonem. Měl jsem být u otevírání sarkofágu, ale lord Abington mě v poslední chvíli vykázal z místnosti.“

„Veďte nás, příteli,“ pokynul Meriwether. „Času zřejmě není nazbyt.“

Vysoké sály muzea se nad nimi zdvíhaly v zasmušilém šeru temnějším nežli podzimní obloha. Pach prachu a nehybného těžkého vzduchu jako by velkému triumfu anglické kultury vtiskl ráz pohřebiště. Jejich kroky se odrážely ozvěnou od mramoru a kamene a celková atmosféra dodávala vážnosti dokonce i Meriwetherovu dandyovskému vzezření. Olds je nejprve provedl dlouhou chodbou, potom nahoru po dlouhém schodišti a pak po dalším schodišti do sálu s velkými dubovými dveřmi, kde se ve skrovném světle plynové lampy krčili dva muži, na první pohled bezvýznamní úředníci muzea. V místnosti se ozývalo jenom syčení plamene. Balfour hned přistoupil k zavřeným dveřím a studoval je s výrazem zuřivého zaujetí, které vylučovalo jakýkoli hovor. Meriwether mezi tím přecházel tichým kočičím krokem sem

a tam a světlýma očima přejížděl prostor, aby zaznamenal každý detail.

„Něco se tam stalo,“ kývl Balfour nakonec a poodešel ode dveří. Meriwether k němu přistoupil, olízl si konečky prstů a podržel je před veřejemi.

„Máš pravdu,“ přikývl.

„O čem to mluvíte,“ zeptal se zmateně lord Carmichael.

„Co se tam mělo stát?“

„Místnost za těmihle dveřmi není dokonale uzavřená,“ vysvětloval Meriwether nepřírozeně klidným hlasem. „Vzduch v celém muzeu je klidný a nehnutý, ale tady cítíme slaboučký vánek. Má ta místnost nějaký další vchod?“

„Ne, pane,“ řekl jeden z úředníků. „Býval tam zadní vchod, ale ten před lety zazdili kvůli nedostatku místa na sbírky.“

„A co osvětlení?“ zeptal se pro změnu Balfour.

„Plynové lampy, pane,“ odpověděl znovu úředník. „Stejně jako všude v muzeu.“

„A co ve dne?“ pokračoval Balfour ve vyptávání. „Jsou tam nějaká okna?“

„Ano, pane. Ale jsou ve střeše. Některé sály jsou vysoké jako katedrály, pane.“

„Budeme potřebovat lano a žebříky, které dosáhnou až na střechu,“ ozval se Meriwether. „Času je málo.“

„Co si myslíte, že se stalo?“ vyzvídal lord Carmichael, když úředníci zmizeli, aby sehnali vše podle Meriwetherova přání.

Meriwether tiše potřásl hlavou a neodpověděl. Za pár minut už věděli, že vysoké okno v sále je skutečně rozbité, a za další necelou půl hodinu se oba zvláštní agenti spouštěli do nepřívětivé temnoty. Klesali dolů pomalu, komíhali se ze strany na stranu, každý na jednoduchém postroji z hrubého lana, a oba úředníci fungovali jako protizávaží. Meriwether měl připravené oba revolvery, Balfour třímal v pravé ruce svůj nejostřejší nůž a v levé lampu, která postupně osvětlovala scénu pod nimi.

Napoleonův sarkofág měl délku půldruhého dospělého muže. Stál uprostřed místnosti a odsunutě zdobené bronzové víko zářilo ve sporém světle. Dlouhá dřevěná pracovní lavice, která původně stála vedle sarkofágu, ležela převržená na zemi a kolem ní se válely papíry a nástroje pokryté prachem. Vzduch čpěl zvláštním pachem přehřátého pekáče. Balfour pokynul rukou k siluetě choulící se v temném koutě. Meriwether na ni zamířil jedním revolverem. K výstřelu měl připravenou i druhou zbraň pro případ, že by se objevilo nějaké nečekané nebezpečí.

Na kamennou podlahu dosedli téměř současně. Balfour se vyprostil z popruhů a okamžitě se vrhl k zhroutené postavě. Meriwether mezitím zkoumal otevřený sarkofág. Stačil jediný pohled, aby Balfour zjistil, že lord Abington je mrtev. Velké modřiny na krku mluvily o uškrcení a útočnickově obrovské síle. Zvláštní byly malé červené skvrnky, které modřiny lemovaly. Vypadalo to, jako kdyby vrah stáhl hrdlo umírajícího ostnatým drátem.

Sarkofág byl krásný a znepokojující. Zdálo se, že je odlitý z nějakého kovu. Vnější vrstva byla nepochybně z bronzu, zato vnitřní vrstvu nedokázalo Meriwetherovo zkušené oko identifikovat. Snad šlo o stříbro, snad o zlato. Povrch zdobily řetězce symbolů, které začínaly jednoduchým děleným kruhem a s každým opakováním nabývaly na složitosti a komplikovanosti. Meriwether zasunul jednu zbraň do pouzdra a přejížděl bříšky prstů po chladném, lehce vystouplém reliéfu. Symboly mu nepřipomínaly vůbec nic, leda snad velkou silnou pružinu. Oba agenti se na sebe zadívali. Pak Balfour kývl ke vzdálenější stěně, kde se na podlaze válela suť a mramorový a kamenný